

LOV OG EVANGELIUM

Oppbyggelig blad gitt ut av Norsk Luth. Lekmannsmisjon

Nr. 8

Oktober 1976

12. årgang

Lidingar

Alt liv er underlagt liding. Lidingar av alle slag kjem over skapningar på grunn av syndefallet. Men ikkje all liding kjem over mennesket på grunn av synda. Dei som høyrer Jesus til møter liding av di han er ein kristen. Det står i 1. Pet. brev 4, 16: Men lid han av di han er ein kristen, så skal han ikkje skjemast, men prisa Gud for dette namnet.

Men me tek truleg storleg feil om me trur at all liding me møter er ein fylgje av at me fylgjer Jsus etter og tek opp vår kross.

Sjukdom, sorg og naud av ymse slag møter truande og vantruande. Med synda kom alt dette vonde inn i verda, og i mange høve er nok den medkjensle me har med oss sjølv årsak til vår største sjelelege liding. Slik er me visst fødte alle saman.

I Det gamle testamente møter me to personar som tok lidinga på ein serleg måte. Job leid mykje, både på kropp og sjel, og var i djup anfektingar. Sume seier at all sjukdom er av djevelen, men i Esa. 53, 10 står det: Han (Gud) slo han (Jesus) med sjukdom. Og skrifta viser at djevelen fekk ikkje røra Job med ei skramme utan at Gud gav han lov. Og dei lidingar som møter deg, min ven, dei har Gud tillate. Det er for tukta si skuld at de toler lidingar, står det i Hebr. 12, 7.

Lot møtte liding frå ei ugudleg verd, han

leid dagstøtt pine i si rettferdig sjel ved dei urettferdige gjerningane han såg og høyrde. Og slik vil alle sanne truande møta det meir og mindre kvar dag.

Og då vil spørsmålet melda seg: Er dette liding for Jesu skuld? På ei vis kan me vel seia det, for var me ikkje truande kjende me lita eller inga naud for synda i verda. Men korleis kan eg vera viss på at mine lidingar kjem over meg for Jesu skuld, spør du. Dei lidingar som kjem over oss for Jesus og evangeliet si skuld, dei kjem over oss på ei heilt anna vis. Me treng så visst ikkje vera forkynnarar for å erfare det. Berre det å halda ut i bønemarken for seg og sine, kva for pine fører ikkje det med seg i kamp mot sjelefienden, i form av vantru, tvil, motløyse og motstand frå dei me bed for.

Lukkar me oss inn i oss sjølv i slike situasjonar, kan det verka skadeleg også reint helsemessig. Du har det ikkje verre enn andre, det seier Guds ord. «Dei same lidingar er lagde på børne dykkar i verda» (1. Pet. 5, 9)

Men å høyra om eit kristenliv fullt av lidingar, kan for eit vart sinn virka deprimerande difor gjev Bibelen serleg trøst til alle slike: «For liksom Kristi lidingar kjem rikeleg over oss, så er og vår trøst rikeleg ved Kristus. (2. Kor. 1, 5). Det står også: «Han som trøstar oss i all vår trengsla».

På same vis er det når ordet om synd blir

forkynt, men evangeliet og nåden mest blir borte frå forkynninga. Då lid det hjarta som elsker Jesus. Graden av lidinga er fastsett av Gud for den einskilde, og ikkje tyngre enn han gjev kraft til å bera.

Me ser då at lidinga kjem over oss av ulike årsaker. For det første av di me er syndarar som er underlagde synda og døden sine fylgjer. For det andre ser me at lidinga er ein fylgje av synda og urettferda i verda. Tredje årsaka kjem frå motstanden frå Satan og verda og vårt eige kjøt, og siste årsaka er ikkje den minste. Derneft kjem lidingar som kjem over oss for Jesu skuld.

Når me fell ned i den sumpen å tru at eg har det verre enn alle andre, då hjelper det å tenkja på Jesus og hans liding for meg og mine synder. Den var større enn noko av det eg kan møte og ane. Gud har denne hensigt med lidinga som me finn uttrykt i Salme 107, 1: «Og han bøygde deira hjarto med liding.» Når så denne hensikt er nådd og prøvinga

over, vil Guds trøst virka rikeleg takk til Guds æra.

Me skal få lov til å gleda oss over at det er oss unt å få litt del i Kristi lidingar. Det vil bety at kjøtet og eigenviljen blir krossfesta, men på same tid vil dei prøvingar og lidingar som møter oss som menneske dra oss nærare til Jesus. Såleis tener alle ting oss til det gode.

Den som har røynt å vera gjenstand for Guds tuktt og prøving, og i livet opplever noko av det som Job opplevde, han vil seie som han: Eg veit at min gjenløysar lever.

Til slutt vil eg minne deg om det som står i Openb. 2, 10: «Ottast ikkje for det du skal lida». Og i Rom. 8, 18: «Lidingane i den tida som nå er, er ikkje vyrdande (ikkje å akte på) mot den herlegdomen som skal openberrast på oss.»

Josef J. Nilsen

Ver ikke bekymret for noe

Av Øyvind Andersen

«Derfor sier jeg eder: Vær ikke bekymret for eders liv, hva I skal ete og hva I skal drikke, eller for eders legeme, hva I skal klæde eder med. Er ikkje livet mer enn maten, og legemet mer enn klærne?»

Se på himmedens fugler: De sår ikke, de høster ikke, de samler ikke i lader, og eders himmelske Fader før dem allikevel. Er ikke I meget mere enn de? Og hvem av eder kan med all sin bekymring legge en alen til sin livslengde? Og hvorfor er I bekymret for klærne? Akt på liljene på marken, hvorledes de vokser: De arbeider ikke, de spinner ikke. Men jeg sier eder: Enn ikke Salomo i all sin

herlighet var kledd som en av dem.

Men klær Gud således gresset på marken, som står idag og imorgen kastes i ovnen, skal han da ikke meget mere klæde eder, i lite troende? Derfor skal I ikke være bekymret og si: Hva skal vi ete, eller hva skal vi drikke, eller hva skal vi klæde oss med? For alt slikt søker hedningene etter, og eders himmelske Fader vet at I trenger til alt dette.

Men søk først Guds rik og hans rettferdighet, så skal I få alt dette i tilgift. Vær altså ikke bekymret for den dag i morgen. For den dag imorgen skal bekymre seg for seg selv. Hver dag har nok med sin egen plage.» Matt.

Bladet Lov og Evangelium

Bladet blir sendt gratis til alle som sender eksp. navn og adr. Bladet blir halde oppe med frivillige gaver
 Red. Amund Lld, tlf. 75, Norheimsund
 og post 5600 Norheimsund

Eksp.: M. Skumsnes, Horneland,
 5400 Stord. Postgiro: 42887, Stord
 Alt som har med bladet sin eksp. blir sendt dit, som tinging, oppsøling, adresseforandring og gaver til bladet.

Norsk Luthersk Leksammisjjon:

Formann: Sigmund Hjorthaug
 Kløverveien 32D, 4300 Sandnes
 Telefon (045) 65957

Kass.: Sverre Bøhn. Postgiro 88213
 Bankgiro: Vikøy Sparebank
 3530.07.09492
 5601 Norheimsund

6, 25 - 34.

Som jeg nevnte til å begynne med, er dette et ord, et evangelisk ord, det er ikke et lovord, det er ikke et ord som skal legge et krav på Jesustronde. Jesus taler ikke her om at vi ikke skal være bekymret på en slik måte at vi i tillegg til alle andre bekymringer også skal få den bekymring at vi ikke skal være bekymret. Han vil hjelpe oss ut av bekymringene, han vil hjelpe oss til å se hvor hjelpen er, og hva vi har å rekne med, og vil gjøre det klart for oss at alle bekymringer er så fullstendig unyttige.

Hva er egentlig en bekymring? Det går vel an å svare på mange måter, det går an å svare som Søren Kirkegaard sier: Det er angsten for at onde muligheter skal bli til virkelighet. Og det kan bli en ordentlig angst, for vi er omgitt av onde muligheter på alle kanter til alle tider, og sett at de skulle bli virkelighet, da ble det i sannhet bekymringer. Men det

går også an å si at bekymringer er noe annet, se det fra et annet synspunkt, vi kan si det er det motsatte av det som står i Salme 37, 5, og det vil passe bedre i vår sammenheng. I Salme 37, 5 sier Guds ord til oss: Sett din vei i Herrens hånd og stol på ham, han skal gjøre det. Viss du nå sier til deg selv: Sett din vei din egen hånd, stol på deg selv, for det er du som skal gjøre det. Da har du hva en bekymring egentlig er.

Bekymring er at vi som kristne prøver på å være vårt eget forsyn, vi prøver på å ta saken i vår egen hånd, vi prøver på å ville være ansvarlige for oss selv hele vårt liv, og det som legger så meget angst og uro inn i så mange troende menneskehjertene.

Nå kommer Jesus og sier at du skal ikke gjøre det, og det er altså ikke for å legge et lovkrav på oss, det er for å hjelpe oss ut av dette forat vi skal ha hvile, fred og fortrøstning til ham. Derfor er det at han sier det.

Bekymring, det er for det første aldeles overflødig. Hvem av eder kan med all sin bekymring legge en alen til sin livslengde. Og for det andre er den farlig. Du hørte at det jeg leste begynte med ordet derfor, derfor sier jeg eder: Ver ikke bekymret. Ja, hvorfor? Svaret ser du i verset foran, i vers 24, ingen kan tjene to herrer, for de vil hate den ene og elske den andre, holde seg til den ene og forakte den andre. De kan ikke tjene både Gud og mammon, derfor sier jeg eder. Den som er bekymret prøver i virkeligheten å tjene to herrer, og det går ikke. Den som prøver å tjene to herrer, han tjener jo i virkeligheten bare en, og det blir ikke Gud. Dette vil Jesus frelse oss fra.

Så sier han, se nå på liljene på marken, se på fuglene under himmelen. Disse fuglene får alt det de trenger av sin himmelske far, er ikke dere meget mer enn de? Og akt på liljene på marken hvorledes de vokser. Så vil du kanskje si: Ja, hvis jeg nå bare hadde tro for å rekne med dette, det er så vanskelig for meg å rekne med Herrens omsorg. Da vil jeg

be deg merke deg hva Jesus sier : Skal han da ikke kle eder, i lite troende. Jesus karakteriserer av og til sine disipler som lite troende, særlig når de var i nødssituasjoner. Det hendte f. e. i båten, i stormen ute på Genesaretsjøen. Hvorfor er I redde I lite troende, sier han, og så hjelper han dem. Nå kommer han her og sier : Hvorfor er du bekymret, du lite troende? Og det passer nok på meg, og det passer vel også på deg. Hvorfor har du så liten tillit til Jesus, hvorfor har du så liten tro på at Gud kan hjelpe deg?

Det er ikke sikkert at det bokstavelig talt er mat og kler det dreier seg om. Det er kanskje helsen din, men det kan godt være økonomiske forhold, det kan være mange økonomiske forhold som er vanskelige for en kristen i dag, selv om du kanskje har det du trenger til det daglige livets opphold. Vi lever i et samfunn som er nokså komplisert, og som kan føre mennesker opp i situasjoner som er alt annet enn lette, og hvor du faktisk ikke ser noen utveit, og så kommer bekymringene. Og så sier du til deg selv : Hvis jeg nå bare hadde tro for å bli hjulpet.

Da kommer Jesus og sier til deg : Jeg både kan hjelpe deg og jeg vil hjelpe deg, du lite troende. Du har ingen grunn til å ha så liten tro. Nå skal du høre en ting : Jeg hjelper deg. Hva er grunnen til at Jesus hjelper oss? Det er det at han har gitt seg selv for oss, står det. Han har forløst oss med sitt blod fra alle våre synder. Det er derfor at han hjelper oss Jesus har tatt bort alt det som stenger og skiller, han har ordnet vårt gudsforhold, han har åpnet veien til himmelen. Da kan han ordne alt annet, det er ikke noe som stenger eller hindrer for Jesus i å hjelpe oss, fordi det som stengte og hindret det tok Jesus på seg.

Og så er det bare et spørsmål da om vi gjør bruk av denne hjelpen. Derfor skal du ikke være bekymret og spørre slik som hedningene gjør, sier Jesus Hva skal vi ete, og hva skal

vi drikke og hva skal vi kle oss med? Det er jo hedningene som søker etter alt slikt, for eders himmelske Far *vet* at dere trenger til alt dette. Og så kommer det : Men *søk først Guds rike og hans rettferdighet*, så skal I få alt dette attpå — som vi pleier å si. Du skal få det i tilgift.

Søk først, og da vil jeg få understreke det ordet, *søk først Guds rike og hans rettferdighet*. Det betyr for deg som ikke er en kristen at du må begynne med å ta imot syndenes forlatelse. Jeg vil gjerne ha sagt til alle som hører på idag og som ikke er frelst : Du søker ikke Guds rike med å begynne å streve med deg selv. Det nytter ikke om du spør hit og dit og tenker i øst og vest, hva skal jeg gjøre for å takkes Gud? Hva skal jeg gjøre ja? hvordan skal jeg innrette meg? Det er bare en eneste måte du kan søke Guds rike først på, og det er at du begynner å ta imot den frelse som er ferdig og som er gjort. Før du tar imot Jesus og før du tror dine synders forlatelse, har du ikke søkt Guds rike først. Og det du skulle gjøre fremfor alt annet, det er å ta imot denne Guds usigelige gave som heter Jesus Kristus, han som har frelst deg og kjøpt deg til Gud med sitt blod. Da begynner det, forstår du.

Og dette må du høre som er en kristen. Det begynner alltid med at du søker Jesus først, tar hensyn til ham først. Du skal se at det er ikke et krav, men en rett. Det er salighet dette, forstår du. Å søke Guds rike først, det er ikke å ta på seg en byrde som er større enn alle andre byrder, som det ofte blir fremstilt. Det blir fremstilt som noe som er vanskelig, noe som er håpløst, men som jeg er nødt til å ta opp. Nei, langt ifra, det er en salighet, det er en forrett, fordi vi har en frelser som har omsorg for oss, og så vil han at vi skal rekne med ham. Ta hensyn til Jesus foran alle andre ting, og by du deg frem for ham til tjeneste, så kommer du til å få et lykkelig

Åndens sverd, Guds ord

Når Guds ord kalles et sverd, da forteller det oss at det er et våpen som skal brukes i åndelig strid, på samme måte som soldaten bruker sverdet i krig. Det skal brukes til forsvar for oss selv og våre medkristne, og i striden for å vinne andre mennesker for Gud. Men apostelen sier at dette våpen er ikke kjødelig, og brukes ikke på kjødelig vis, men er mektig for Gud til å støte ned festninger, idet de omstyrter tankebygninger og enhver høyhet som reiser seg mot kunnskapen om Gud, og tar enhver tanke til fange under lydhigheten mot Kristus. (2. Kor. 10, 3-fg.)

Ordet sverd betyr strid. Vi har mange skoler som skulle lære de unge å bruke ordets sverd i kampen mot det onde. Å lære dette teoretisk er vel ikke så vanskelig, endå det skorter vel mye på det med, men å komme ut i første kampline og der bruke det rett er vanskeligere og mer krevende. Her svikter det for mange mennesker, både unge og gamle.

Blir ikke ordet brukt rett, er ikke Ånden med, og det er Helligånden som må svinge sverdet. Menneskelig visdom og kjødelige krefter duer ikke i denne striden. Om det blir brukt rett, det kan du merke på at du vil få mange motstandere imot deg, stundom også dine troende brødre. Du vil bli formanet til å ta det mer rolig, så vil det nok ordne seg. På denne måten lurer tolleransens ånd seg inn i rekkene, og det viser seg ved at striden tar av. Men da blir der ingen seier, bare nederlag.

Jeg har litt erfaring fra denne åndskampen, og det har ofte undret meg at Gud ikke har forkastet meg, når jeg ser hvor ofte jeg ikke brukte sverdet på rett vis. Så jeg kan vitne at vi har en nådig Gud. Det er vel ingen av oss som ikke må innrømme at vi av og til brukte sverdet på urett vis, og i en ånd som ikke var av Gud. Men våre feilgrep burde lære oss å ikke gjøre samme feilen om igjen.

Tenker vi så på hva sverdet, Guds ord, kan brukes til, så ser vi at det er nyttig til mange ting. Det kan brukes til å peke på ting som må ivaretaes og ikke glemmes, og til å advare mot det som er forbudt og farlig. I 1. Korint. 9, 26 forteller Paulus om noen som fekter ut i veret. Det er også en måte å bruke Ordets sverd på, og vi har mange i dag som bruker det på denne måten. Da gjør det ingen nytte, for ingen blir kledd eller fortapt og ingen blir frelst. For det står skrevet at Guds ord er levende og kraftig, det dører og gjør levende, sårer og leger. Guds sverd er tveegget, og har derfor en dobbelt virkning.

Der tales så mye om å forkynne lov og evangelium, og det er de to sider av sverdet, som har hver sin gjerning å utføre.

Loven skal forkynnes slik at den dører og slår ihel, og her ligger den store svikt i forkynnelsen i dag. Får ikke lovens hammer knuse og ødelegge alt vårt eget, blir der heller ingen bruk for evangeliet. Om da evangeliet blir forkynt aldri så meget, så blir der ingen virkning der intet sår finnes å lege.

Dertil vil jeg peke på at det ligger nær for en forkynner å blande sammen lov og evangelium, og da virker det hverken til å døde eller til å gi liv. En passelig blanding av lov og evangelium er det beste slukningsmiddel for troeslivets flamme. Jeg var på et arbeidermøte der en talte over dette emne: Forkynnelsen av lov og evangelium, og siterte det som står ovenfor. Da vi gikk ut

liv. I Jesu navn. Amen.

Avskrift etter lydband fra den Luthrske timen i Norea Radio ved A. L. med løyve fra Andersen og Norea.

var der flere som følte seg uduelige til forkynnergjerningen. Men i samtalen etterpå kom Hope frem og sa: Jeg hører dere synes det er vanskelig å skille rett mellom lov og evangelium. Vi forstod heller ikke å skille så klart her, men det vi forkynnte *beit*, men det gjør det ikke i dag.

Ser vi på det som foregår i dag angående fri abort, så tåler det ikke at Guds ord brukes for å vise at det er synd, brot på Guds klare bud. Men likevel tror jeg dette kan bli et vekkerrop til vårt folk, om Guds ord forkynnes klart. Utfallet av striden kommer an på om våre ledere våger å ta sverdet ut av slira og bruke det i Ånd og kraft. Blir ikke det gjort straks, vil det bli verre siden, for motstanderne har lært å ruste seg og gå snikveier

for å nå sitt mål.

Hans Nilsen Hauge brukte sverdet på en slik måte at han ble kastet i fengsel, og mistet stilling og levebrød. Lønning sa opp sin stilling og gav avkall på sitt gode levebrød, men risikerte ikke å komme i fengsel på denne sak. I stedet fikk han stor hyldelse av folket, og da han gikk skrev Dagen at han kom til å bli en stor kirkehøvding. Nå vil det vise seg om denne høvding vet å bruke ordet rett, så han fører kampen frem til seier

Vi er mange som ber om at Gud må vinne i denne avgjørende striden, og at flere trekker sverdet fra slira og tar del i kampen. Det er bare Åndens sverd, som er Guds ord, som kan vinne i en slik strid.

Ole Rolfsnes.

Tro og visshet

Av Olav Valen-Sendstad

Når de gamle troens menn skulle si hvori troen besto, sa de at den er en enhet av tre ting: *kunnskap* om Gud og hans ord — *bifall i hjertet* — og *tillitsfull tilflukt* til Herren.

Det er en god definisjon.

Av de tre er alle like vesentlige. Men som troens hovedkjennemerke kommer nok den *tillitsfulle tilflukt til Herren i fødsle rekke*. La meg nå si litt om de tre, og si det i den rekkefølge som det har karakteristisk betydning, dvs. i den rekkefølge som ovenfor er anført.

— — —

Kunnskap om Gud og hans ord. Det er rett og slett umulig å komme til rett liv med Gud uten sann kunnskap om ham. Først når vi har hørt og lært noe om Gud, kan hjertets dype evighetslengsel få retning mot den sanne Gud. Uten kunnskap vet vi ikke hvem og hva den Gud er som vi skal søke. For Gud er en

levende Gud. Sannheten om ham sprudler ikke fram fra vårt eget indre. De tanker om Gud som stiger opp i vårt indre kan vi ikke kontrollere sannheten av, med mindre Gud selv har åpenbart seg og gitt oss det ord på hvilket vi kan prøve sannheten av våre tanker om Gud. For vi er en fallen slekt. Det er ikke oppkommet i oss hva der må skje til vår frelse og forløsning. Men Gud har selv åpenbart det, idet han har sendt sin Sønn til verden og utgydt sin Ånd til å overbevise om sannhet, likesom han har gitt oss sitt Ord til lys og lykte. Fordi det er den åpenbarede Gud vi lever sammen med, og ikke en Gudside eller Gudstanke, derfor må utgangspunktet for all vår tro være kunnskap om Gud slik han er i sin åpenbaring.

Det er derfor ikke på slump og lykke at det i Guds kirke på jorden alltid er blitt lagt så avgjørende vekt på å meddele kunnskap om Gud, så vel på misjonsmarken som blant

den oppvoksende slekt i den hjemlige kirke. Ifølge den verdslige religiøsitet skal enhver bli salig i sin tro, og det kan derfor for den være likegyldig enten en tenker så eller så om Gud — ut fra det grunnsyn at når alt vi kan vite om Gud bare er hva mennesket øser av sin egen religiøse bevissthet, så kan en buddhist eller en muhammedaners religiøse bevissthet om Gud være like god som en kristens. Men her vet vi som kristne at *det er ikke* mennesketanker om Gud det kommer an på. Det er hva Gud har åpenbaret om seg selv alt står og faller med. Og bygger vi vårt liv på at Gud har åpenbaret seg, så blir kunnskap om ham og hans åpenbaring uomgjengelig nødvendig for en rett og sann tro.

Det kunnskapen egentlig, etter Guds råd, skal utrette, det er å gi vår sjel et grunnleggende hovedinntrykk av Gud og hans vesen. For uten et slikt hovedinntrykk vet vi ikke hvem Gud er, hva han er og hvordan han lever og virker. — I all kristelig kunnskapsmeddelelse følger dette med: den gir ikke bare noe for den historiske hukommelse i oss, den gir inntrykk av Gud selv. I hvert lite ord fra Gud og om Gud, i hans åpenbaring, bryter det fram et åndelig glimt av Gud selv — og disse mange åndelige glimt er det som fører seg sammen i den kristelige kunnskap til hovedinntrykk av Guds person og vesen.

Hvor kristen kunnskap meddeles, der virker Guds egen Ånd med, — kaller, roper, lokker og drar oss nettopp til den Gud vi får inntrykk av gjennom kunnskapen, — nærer og driver oss til å gjøre alvor av vår frelsessak. Derfor er kunnskapen nyttig. Den opptukter oss til å fornekte ugudelighet og de verdslige lyster og leve tuktig og rettferdig og gudelig i den nåværende verden (Tit. 2. 15) Den gir lærdom overbevisning, rettledning og opptuktelse i rettferdighet (2. Tim. 3, 16). Og slik gir og virker kunnskapen nettopp fordi Guds Ånd er virksom i den.

Derfor får en egentlig aldri for meget kunns-

skap om Gud, tilegner seg aldri for meget av Bibel, katekismus, salmebok, oppbyggelige skrifter og kristen forkynnelse.

Visstnok kan slik kunnskap bli noe *dødt og tillært*. Det gis noe som heter død kunnskaps-tro. Det er en slik tro som helt er bygget på forstand og vilje: med forstanden oppfatter en Guds ord, med erkjennelsen tilegner en seg læren, og med hukommelsen husker en Bibelhistorie, bud, artikler osv. — og med viljen vil en holde det alt for sant, hva nå en grunnen kan være til at en vil det.

Men det er i dag absolutt ingen grunn til å tale foraktelig og nedsettende om den døde kunnskap. Det som i dag er nøden, både i vårt land og i andre kristne land, er slett ikke at folket er overbebyrdet med kristelig kunnskap, men tvertimot at *vankundigheten og uvitenheten* om Guds lov og evangelium er skrikende og rystende. Tusener av barn og ungdom forlater hvert år våre skoler — og kan ikke budene, ikke artiklene, knapt nok Fadervår, og av Bibelhistorien husker de ingenting når de har vært ute av skolen et år eller to. Og i denne vankundighets spor gror det all mulig synd og last, en stigende frekthet i seder og skikker — med en åndelig holdning som tydelig røper at kristen kunnskap ikke har noen makt i sinnet.

Å nei, la oss ikke tale hånt om død kunnskap.

Hvor foraktelig det enn i uforstand kan tales om den, så er dog død kunnskap så meget bedre enn ingen kunnskap, som det i en mørk natt er bedre å ha månen lys enn ikke å ha noe lys. For vankundigheten er sjelens mørke natt — den døde kunnskap er, som månen, et gjenskin av det sanne lys — mens den levende kunnskap er som lyset selv (jvf. 2. Kor. 4, 4; Ef. 4, 18).

Den døde kunnskap er vistnok uten frukt til frelse. Det er så. Men den er noe Gud kan blese liv i. Uten en kunnskap som Gud kan blese liv i, er det umulig å komme til troen for et uomvendt og ugjenfødt menneske.

Kunnskapen om Gud, hans ord og åpenbaring, Jesu liv, lidelse, død og oppstandelse, Åndens gjerning og nådens midler — det er den store, grunnleggende *forutsetning* for troen. Men den er ikke dermed det samme som troen selv. Den hører med til troens verden og troens vesen på samme måte som en forutsetning alltid hører med til det som følger av den. Liv kommer det i kunnskapen først når hjertet begynner å *bifalle* kunnskapen.

— — —
Hjertets bifall til kunnskapen om Gud og hans ord — det er det annet i den levende og sanne tro.

Dette bifall i hjertet består nå, som alt antydnet, ikke bare deri at vi med viljen samtykker i å holde for sant hva vi vet. Det går saktens an å holde ganske for sant alt hva Bibelen sier, være helt sikker på dens sannhet og autoritet, og utelukke fra seg selv enhver tvil på Ordet — og dog med alt dette være himmelvidt borte fra å bifalle Guds ord i *sitt hjerte*.

Det er nok ikke så lite av den slags teoretisk bifall til Gud og hans ord. Jeg kjenner de ugudeligste knekter som ikke et øyeblikk vil tvile på Bibelens sannhet, og som er visse på Bibelen — og den deri meddelte kunnskap (som de lite kjenner i detaljer, men mener seg å tro i og med at de i sin alminnelighet tror på Bibelen) — fordi far og mor var visse på Bibelen, altså av ærbødighet for far og mor. Andre er visse på Bibelen av vane eller av trang til en autoritet i livet. Atter andre er visse på Bibelen for dermed i sin egen bevissthet å ha en slags assurance mot å bli slått i hartkorn med gudsfornektere. — Alt slikt kan en naturligvis kalle bifall. Men det er ikke et hjertets bifall til Guds ord.

Hjertets bifall, det er hjertets villighet til å anvende Guds ord på seg selv, villigheten til å leve etter det, hjertets ja og amen til det Ord en kjenner — uten hensyn til de følger det får for en selv.

Et slikt bifall er det mye mindre av i verden.

I kristelig påvirkede kretser er det mye av det jeg kunne kalle det *delvise* bifall. Slike mennesker vil gjerne bifalle Guds ord i sitt hjerte — men forbeholder seg tillike å gjøre visse unntak for sitt bifall.

Noen vil ikke bifalle det i Guds ord som krever for meget av dem, eller er ubehagelig for dem selv; eller dømmer og dæder dem. De vil gjerne bifalle *evangeliet*, nemlig at Gud er god og kjærlig rik på miskunnhet og nåde, at Kristus døde for syndere, at Guds Ånd er dem nær, at Gud Faderen oppholder og sørger for dem gjennom hele livet. De vil gjerne bifalle det som lar dem i ro og fred med fredfulle og gode tanker og følelser. Men de vil ikke bifalle *loven*. De vil ikke høre noe om at veien er smal og porten trang. De vil ikke ta seg til hjerte at de må omvende seg, at de må fødes påny. Det går de utenom — eller viser det fra seg med ærgrelser over hvor «sneversynte og pietistiske» noen kan være. De vil ikke bifalle Guds ord, når det anklager dem for gjenstridighet eller hykleri — da de ikke kan innset at deres *delvise* bifall er uttrykk for gjenstridighet. De ofrer det ikke en tanke at bifallet er *delvis* — bare det finnes en snev av *bifall i dem*. De vil derfor heller ikke bifalle det når Ordet stempler dem selv eller deres avkom som fordømte og fortapte mennesker der må frelses av blott nåde alt fra mors liv av.

På den annen side er det dem som nok vil bifalle *loven*, men ikke *evangeliet*. De vil gjerne bifalle i sitt hjerte at de skal gjøre det gode, oppfylle Guds bud, leve kjærlighetens liv for sine medmennesker, tro på Gud og omgås ham i bønn. Men de vil ikke høre noe om Kristi stedfortredende lidelse og død. De vil ikke bifalle at vi er fordømt med samt alle våre gode gjerninger, og bare kan frelses av nåde — og også blir frelst av nåde i Kristus. — Blant disse som gjerne vil bifalle lo-

ven, men ikke evangeliet gis det så mange slags mennesker og så mange slags typer av religiøsitet at det er ikke mulig å nevne dem alle. Det er selve det naturlige menneske i alle sine avskygninger som kommer til syne i denne slags bifall.

Hvordan kan det vel bli tro utav slikt delvis bifall?

Visstnok kommer troen av å høre (Rom. 10, 14). Men en kan ikke høre seg frelst hvis hjertet sitter med lønnlige forbehold om at de og de ting i Guds ord kan en ikke gå med på.

Hemmelig og ubevisst aner det naturlige menneske — gjennom sin kunnskap om Guds ord — svære følger av å gå med på Guds ord. Og disse følger frykter en. For å unngå dem, søker en å finne en mellomvei på hvilken en kan få med seg det som passer og utelate det som synes farlig — for selvlivet.

Men det er nettopp dette som ikke går i troens verden. For Guds evangelium og en nye fødsel ved Ånden får bare sann inngang i hjertet, når alle vegger og murer rives ned, alle støtter faller — og en står tilbake med den nakenhet og hjertenød som er villig til å ta alle følger av å innlate seg med Gud.

Her ser vi derfor hva sant hjertebifall til Guds ord er.

Det er et sådant samtykke i hjertet til Guds ord, en sådan enighet med Gud i det han sier, at vi brytes ned i oss selv, tilintetgjøres i egne øyne, angrer hva vi har levet og vært, får en tilstoppet munn og har ikke mere å si enn å gi Gud rett i alt. Dette bifall gjelder derfor først og sist loven. For blir ikke den bifalt i hjertet, så kommer vi aldri til sann omvendelse. Ja, før loven er bifalt i hjertet, kan det aldri bli sann tro i evangeliet. For evangeliet er for syndere, og ikke for egenrettferdige. Derfor er det et helt igjennom uekte bifall til Guds ord å ville bifalle evangeliet uten å bifalle loven først og sist.

Dette bifall i hjertet er den annen store forutsetning for troen.

Så også noen ord om troen, som hjertetillit og tilflukt.

— — —

Hjertets tillit og tilflukt til Herren. Det er troen i egentlig og sann mening.

Bifallet til Guds ord fører oss — uten unnatak — inn i nød og smerte over oss selv, over vår sjels forfatning og vår naturs gjenstridighet og selvishet. Det er den psykologiske virkning av bifallet.

Men her viser det seg også først for alvor hvilken velsignelse kunnskapen er for oss. For her er det Guds Ånd bruker det hovedinntrykk vi har fått av Gud gjennom kunnskapen, således at vi blir tilskyndet og drevet til å vende oss *til Gud, til Herren Jesus* på tross av alt det vi er kommet oppi med oss selv.

Således går det til at et hjerte på en og samme tid kan kjenne seg aldeles avmektig og hjelpeløs — og dog er full av rop og bønn til Herren. Bifallet til Ordet fører oss i avmakt og hjelpeløshet med oss selv — kunnskapen i Ordet legger oss bønn til Herren på tungen. Og nettopp i bønnens rop ytrer *troen* seg. Tillit, tilflukt, henvendelse til Herren, tro — alt dette gjenspeiler seg i at en synder ber og i hva en synder ber.

For enten vi bruker uttrykket komme til Herren, påkalle Herrens navn, ta sin tilflukt til Gud, stole på Jesus, rope og be til ham — eller bare sier tro på ham, så mener vi også tale om troen fra mange andre sider. Men det vesentlige i den tro som gir oss del i frelsens samfunn med Gud, det er denne tillit og tilflukt til ham.

Her ser du altså hvordan kunnskap, hjertebifall og tilflukt til Herren går sammen i en indre, uoppløselig enhet — som vi kaller *tro*, levende og frelsende tro. Og om den vil jeg her si noe mere.

Vi synes så ofte om oss selv at vi har så

svak tro. Vi føler så lite selv at vi tror. Desto mere synes vi at vi merker vantro og tvil, bekymring og verdslig uro i vår sjel.

Det er for så vidt underlig at når Gud først gir oss noe av den levende tro, så kommer det en slik hunger og trang etter Gud i oss, at vi desto klarere ser alt vi mangler. Derfor er det heller ingen bønn en troende flittigere ber med sitt sinn enn: Gi meg tror — forsøk min tro! Eller med profeten: Omvend meg du, så jeg blir omvendt. Frels meg du, Herre, så jeg blir frelst. På den ene side viser troen seg i hjertets hjelpeløse bønn som en faktisk tro — på den annen side føles den som ren og skjær hjelpeløshet uten noe i seg selv.

Dette er den levende tros iboende uro og spenning. Noe slikt finnes ikke i den døde tro.

Den døde tro forandrer intet menneske innenfra. Ikke ser en sitt behov for omvendelse og mere tro. Enda mindre gir den døde tro en noen kjærlighet til Herren, likeså litt som den dæder eller utdriver den gamle Adam av vårt hjerte. Mennesker av en død tro kan år etter år stadig forbli de samme gamle: de samme syndevaner, de samme karakterfeil, de samme tankebaner, det samme selvliv. Nei — forresten, ikke akkurat likedan år for år. For jo lenger en lever i en slik død tro, desto mere utpreget blir selvlivet. Den skjulte egenrettferdighet blir mere åpenbar, det dultede hovmot trer mere i dagen, det kjødelige vesen blir mere frekt og forfinet.

Den levende tro derimot, som har den stadige uro og følelse av mangel i seg, den trenger mere energisk inn på Herren, avber sin synd hos ham, kjemper med sine karakterfeil hos ham, ser mere av det usanne og usunne i sine selviske tankebaner — og har det til uavlatelig tema i sin bønneomgang med Gud. Derfor har denne tro forandringen i seg. Her blir synden sett og utdrevet, den gamle Adam dædet — og det skjer en jevn, om enn ofte meget langsam vekst i det gode og sanne fra år til år.

Den døde tro omvender ingen — den levende tro gir både omvendelse og helliggjørelse for Herren.

Den dypere grunn til dette er at den døde tro har så mange slags inventar i sitt hode og hjerte — den levende tro derimot har i grunnen bare ett: Jesus.

Den døde tro regner litt med verden og litt med Gud — mens den levende tro har oppgitt troen på verden og kan bare regne med Gud. Den døde tro regner litt med seg selv og litt med Herren — mens den levende tro har oppgitt tilliten til seg selv og bare kan nære håp til Herren. Den døde tro regner litt med Ordet, litt med fornuften og litt med Gud, alt etter omstendighetene — mens den levende ikke har noe annet å falle tilbake på enn Gud og hans Ord. Er den døde tro i stor fare eller hårde vanskeligheter, så roper den av all kraft til Gud om hjelp, og lover bot og bedring — men straks det blir roligere forhold i livet igjen, så er alt glemt.

Den levende tro er vant til å holde seg nær til Gud, regne med hans styre — og kjenner ingen selvfølgeligheter av noen art. Derfor skynder den seg til Herren som til den første. I smått som i stort venter den intet gode uten hans nåde og styre. Av Gud venter den sitt gode — ikke av andre mennesker, ikke av tilfældigheter, og ikke av sin egen bønn eller tro heller.

Nettopp det er kanskje den levende tros sikreste kjennetegn: den venter sitt gode av Gud, og ikke av troen. — Dermed rører vi ved et meget aktuelt forhold.

Vi vil så forferdelig gjerne, vi mennesker, få lov å regne med oss selv. Og er vi nå fratt alt annet, så vil vi allikevel gjerne i det minste få regne med vår tro. Vi klynger oss til troen, og *tror på troen* — mere enn vi klynger oss til Herren og tror på ham.

Dette er den kreftløse som tærer og gnager ved roten av så megen tro. For så lenge en sjel, av umodenhet eller mangel på åndelig erfaring, er opptatt av troen og troen

på jorden — altså opptatt av å granske etter i selvbetragtning om en nå også har så meget tro at en tør stole på sin tro — så lenge får en aldri virkelig fred. For Guds Ånd gir oss aldri anledning til å være helt fornøyd med vår tros grad og styrke. Og skal da vår tro være en tro på troen, så ligger vi dermed egentlig fanget i lovens verk og trelldom, hvor meget vi enn holder oss til troen. For vi går hemmelig ut fra at troen er noe vi skal gjøre for å takkes Gud eller oppnå velsignelse hos ham — og det er og blir en lovisk tankegang om troen.

Derfor vil Guds Ånd gjøre et frigjøringsverk med oss, så vi skal komme til å innse at troen i seg selv likeså litt kan frelse oss eller gi oss velsignelse hos Gud, som noen annen gjerning formår det.

Her stusser nå mange søvnige mennesker, våkner opp og gnir seg i øynene, og sier: Hva behager? — Frelser ikke troen? Gir ikke troen velsignelse hos Gud? Sier ikke Bibelen fra perm til perm at vi må tro — og så skulle troen ikke gi frelse eller velsignelse. .

Det er godt at søvnige mennesker ruskes opp. Det er godt at det ikke hersker søvnig og selvfølgelig ro omkring troen. For tro og tillit til troen har enda ikke frelst noen — men vel tro og tillit til Herren.

La meg forklare saken med et lite bilde. Tenk deg at du har kullseilt, og nå ligger og plasker i sjøen. Du er ferdig til å gi opp, du klarer ikke mere. Da plutselig kastes et tau til deg — og med hele selvoppholdelsesdriftens instinktive kraft griper du til med dine to tomme hender, og blir berget. — Nå spør jeg deg: var det tauet eller dine to tomme hender som ble din redning. Du vil si: Begge deler naturligvis. Tauet var ikke til hjelp hvis jeg ikke hadde to tomme hender å gripe med, og hndene dudd ikke hvis jeg ikke fikk tauet. Ganske riktig. Men du må nok også medgi at at uten tauet var det ikke meget håp. Det vil si: tauet ble din rednings *grunn*, de tomme hender bare de *midler* hvormed grunnen (tau-

et) ble nyttig og effektiv hjelp.

Slik er det også med Kristus og troen. Troen er som to tomme hender. Med dem kan lite gjøres når en er i virkelig nød. Kristus er tauet, din rednings egentlige grunn, som blir deg til effektiv hjelp når du griper ham med troens tomme hender. Uten Kristus, uten tauet var troen (hendene) til ingen nytte, om den så var fjellsterk.

Eler med andre ord: visstnok frelses vi ikke *uten troen* og *uten bønnen*, men vi frelses *ikke på grunn av troen* og på grunn av bønnen. Når troen griper Kristus og hans ord, da faller dt oss ikke lenger inn at det skulle være troen som frelste oss. Vi skjønner at det er *Kristus i troen* som frelser — som det er tauet i de to tomme hender som er frelsens grunn og egentlige årsak. Troen i og for seg selv er ingen ting — men Kristus i troen er livet. Tro på troen er et loviskhetens selvbedrag — tro på Kristus er evangeliets liv og kraft.

Det er ikke så at enhver blir salig i sin tro, men enhver blir salig troen på Kristus.

Peter sier det så uforlignelig klart og godt: «Ved troen på Jesu navn har Jesu navn styrket denne mann». (Ap.gj. 3, 16) — eller uttrykt i vår sammenheng: *ved troen på Jesus frelser Jesus*. Det er sannheten om troen.

Går dette rett opp for hjertet, da slutter vi å ta vår tilflukt til troen og stole på den. Vi skjønner det er strå og halm å bygge på, og at det er Jesus som er vår tilflukt og Jesus som er den rette grunnvoll og troens egentlige gjenstand (1. Kor. 3, 11 fg.) Vi får da Jesus Kristus likesom utenfor oss, utenfor troen, uavhengig av troen — og dog er han vår, er hjertets lys og skatt, klippe og tilflukt — og dog bor han i oss og hos oss med all sin nåde og gave. Bor i oss nettopp ved den tro som er ingen ting i seg selv og alt i ham.

Det blir som regel en mektig frigjøring for en sjel å få lov å innse denne hemmelighet i nådens husholdning. En frigjøring fra all hembmelig selvsyke i troens saker, en frigjø-

ring fra all hemmelig lovishet i tankene om troen og bønne.

Og med denne frigjøring følger *personlig frelsesvisshet*.

Jeg vil få lov å si litt om den også.

— — —

En kan med en viss rett tale om to slags kristelig visshet. Vi har ovenfor skjelnet mellom kunnskap og tro. På linje med denne sonndring kan vi også skjelne mellom en såkalt *kunnskapsvisshet* og en såkalt *trovisshet*. Det er psykologisk og kristelig berettiget å sondre slik.

Kunnskapsvisshet kan vi møte hos vakte mennesker, lenge før de er blitt omvendt og gjenfødt. Det beror på at Guds Ånd ikke bare meddeler oss en tørr, teoretisk eller historisk kunnskap gjennom oppdragelse, undervisning og forkynnelse. Sammen med kunnskapen gjør han også et overbevisningsarbeide i vårt indre menneske, slik at det hos oss blir en sannhetsvisshet. Vakte mennesker er erfaringsmessig alltid viss på at Gud er slik som deres kunnskaper om ham, sier han er. Det er visse på at det hovedinntrykk de har fått av Jesus gjennom Ordet er riktig og sant. Derfor er det også overordentlig mange mennesker blant oss som «vet veien» og har en kristelig «overbevisning», selv om de ikke er kommet til livet i Guds Sønn, og selv om de ifølge sakens natur ikke kan ha noen personlig frelsesvisshet med «Åndens vitnesbyrd i sin egen ånd» (Rom. 8, 16).

Kunnskapsvissheten blir til i våre hjerter etterhvert gjennom de mange inntrykk vi får ved Guds ord, og gjennom et Åndens overbevisningsarbeide om mange trekk i Ordets sannhet. Den umiddelbare frelsesvisshet derimot blir som regel til gjennom *et enkelt ord* fra Gud, som i en eneste hovedsak forklarer for hjertet hva nådestanden beror på. Erfaringen selv viser hvordan de forvissede troende «ble løst», som en ofte sier, gjennom et enkelt bibelord de leste eller gjennom et enkelt ord

de hørte i kirke eller forsamlingshus eller gjennom en enkelt sannhet de kjente fra før og som ble levende i deres åndelige minne.

Denne forskjell kommer særlig klart til syne hvor talen kommer inn på nådestandens sentrale grunner.

Den som har *kunnskapsvisshet* vil f. eks. uten større vanskeligheter kunne tenke slik: Kristus er død for alle, altså også for meg. Eller: Gud har elsket verden — jeg tilhører jo verden — altså elsker Gud også meg. Eller: Skriften sier troen har de og de kjenne-tegn — jeg finner de og de kjennetegn hos meg — altså er jeg en troende. — Det er klart at slike «slutninger» kan være, og som regel vil være helt riktige, og at en på det vis kan få en indirekte visshet om at en er et Guds barn i sannhet.

Det underlige er imidlertid at disse «slutninger» gir så lite stabil fred, og har så vanskelig for å få ordentlig makt over hjertet. Og særlig de gir igrunnen ingen frimodighet. En må likesom gjøre dem om igjen og om igjen, gjenta dem for seg selv. Hvor «logiske» de kan være, gir de rett sett ikke egentlig visshet.

Nå være det langt fra meg å gjøre som somme predikanter og uforstandige kristne, å tale nedsettende eller foraktelig om denne form for kunnskapsvisshet om frelsen. Jeg nevner ikke dette for å dømme det, men for å oppklare det til hjelp for en eller annen.

Med den egentlige frelsesvisshet ligger det nemlig noe annerledes an. Den oppstår regelmessig, som sagt, ved at vi leser eller hører et bestemt Guds ord fra evangeliet (absolutt ikke fra loven) F. eks. «Dine synder er deg forlatt», eller: «Så er der da ingen fordømmelse for dem som er i Kristus Jesus», eller: «Jeg har gjenløst deg», eller noe lignende evanglieord. Og idet en nå hører eller leser et slikt ord, er Ånden skjult til stede i hjertet og opplyser Ordet slik at det finner *umiddelbar anvendelse på oss*, passer på oss, sies til oss

uten hjelp av noen «logisk slutning». Ordet får likesom adresse til oss — oppfattes som talt til oss, uten å gå veien om alle andre mennesker. Ordet blir tilsagn — ikke slutning; personlig hilsen fra Gud til vårt «du» — ikke blott kunnskap.

Nettopp dette er Åndens vitnesbyrd i hjertet. Det gjør ikke verden eller andre mennesker, ikke begreper eller læremessig kunnskap nærværende i sjelen. Men det gjør Gud og hans Sønn Jesus nærværende for hjertet, så hele hjertet stemmes inn i en grunntone som siden ikke kan forstumme: Gud elsker meg — for han har sagt meg det ved Ånden i Ordet. Jesus døde for meg — for det er meg gitt ved Ordet. Det er uten min ros eller verdighet — for det er nåde.

Slik Åndens vidnesbyrd ved Ordet, gitt i vår egen ånd, er det som gir ekte og personlig frelsesvisshet. Ved det utøses Guds kjærlighet i våre hjerter, så vi nå ikke lenger først og fremst er opptatt av å gjøre Gud til gjenstand for vår kjærlighet og søken, men det blir ufattelig dyrebart for hjertet at vi selv — slik vi er i oss selv — er gjenstand for Guds kjærlighet. Det største for oss blir ikke lenger at vi elsker (eller ikke elsker) ham, men at han elsker oss. Det vidunderlige er ikke lenger å elske, men å bli elsket. Og først da begynner vi for alvor å vite litt også om det annet, nemlig hvor salig det er å elske denne Gud igjen.

Da begynner hjertet å rope Abba Far — dvs. begynner å kjenne en fullkommen ny mening med å kalle Gud for Far. Da blir det ikke lenger så vanskelig — og slett ikke usmakelig for oss, men tvertimot meget naturlig å si med Paulus: «Av nåde er jeg frelst». Da går en ikke lenger omkring Kristi kors med «objektiv» saklighet, men med hjertbrann og overstrømmende takk: Takk, at du gjorde dette for meg.

Frelsesvisshet blir som sagt til ver Åndens forklaring av det enkelte ord. Derfor blir den en mektig stadfestelse og styrkelse i den al-

minnelige kunnskapsvisshet vi eier fra Åndens gjerning på et tidligere tidspunkt i vårt liv. Og den lærer oss den sværeste av alle kunster: å ta Gud direkte på Ordet. Den lærer oss å høre og tro Ordet like fram, og akte det største som det minste i det som noe Gud vil ha sagt oss personlig.

Derfor blir også det viktigste kjennetegn på frelsesvissheten — ikke at en uavlatelig har ubegripelige lykkefølelser og er fylt av frelsesjubel, men at en med hele sitt indre menneskes tanker og vilje gir seg inn under Ordet, hviler i Ordet — og dertil ikke lar seg forvirre av sitt hjertes skiftende stemninger og følelser.

Sann frelsesvisshet finner aldri hvile i seg selv, hverken i troen eller bønner eller opplevelsene eller gjerningene. Den hviler kun i Ordet, i Guds hjertes tale.

Om dette skal jeg nå prøve å si litt mere i neste kapitel.

Fra Ordet og Troen.

Helsing frå Andreas Bø

Takk for gilde ord og varme handtrykk eg fekk som farvel både i Namdalen, i Ås, i Sannidal, på Karmøy, i heimbygda og andre stader.

Turen hit gjekk fint som eit urverk. Frå Kjøbenhavn hadde me same flyet, og var nede i Frankfurt i Tyskland, så i New Dehli i India og i Bangkok i Thailand. Før me landa her i Singapore på min. 11.15 f.m. den 14. juli. Og her var då Timoty Tow og fam. møtt opp med bil for å henta meg sikkert fram til Far Eastern Bible College.

Lenge har eg kjent på at eg burde ta meir tid til å studera Bibelen, og då serleg G.T. Og her er det Bibelen som kjem i sentrum anten ein tek meir gresk, engelsk, kinesisk, eller ein tek sjelelære eller vranglære, talekunst eller annan kunst, så fører det inn til

To slags rettferdighet

(Luk. 18, 9-14)

Her talar Jesus til nokre som trudde dei var rettferdige og som vanvyrde alle andre. Slik er vel ikkje du, men kanskje du kjenner slike menneske. Du veit du er ein syndar, og kan endå til seia du er ein stor syndar, men om andre seier det til deg, då er du like god som andre, like god som disse som vil vera betre enn andre menneske. Det er alltid lettare å sjå eigenrettferda hjå andre, enn det er å sjå den hjå seg sjølv.

Det å villa vera rettferdig overfor Gud og menneske er djupt nedarva i vår natur. Om du legg øyra til vår daglege tale, vil du bli forundra over kor ofte me prøver å rettferdig gjera oss sjølv. Og eit av kjenneteikna på slike menneske som Jesus talar til her, det er at me samanliknar oss med andre, vil vera like god om ikkje betre, og det fører med seg å sjå ned på andre menneske.

Me har lett for å tenkja at Gud har behag i dei som er rettferdige og gode, men syndarar vil han derimot ikkje ha noko med å gjera, og difor prøver menneske å rettferdiggjera seg sjølv. Slik var og er tankegangen til dei som Jesus tala til her. Men slik talar ikkje Jesus og Skrifta. «Det er ikkje dei friske som treng lækjar, men dei som har det vondt. Gå bort og lær kva som ligg i det ordet: Det er miskunn og ikkje offer eg har hugnad

kva seier Guds ord.

Det er i takk til Gud at eg er her, og serleg takkar eg for at Tomoty Tow framleis er leiara for dette College. Endå til i natt-verden er han luthersk-bibelsk. Men det er dei som har vilja fått han bort, endå av hans gamle vener.

Takk for forbøn og for bibelskulen her.

Helsing Andreas Bø

i. For eg er ikkje komen for å kalla rettferdige, men syndarar.» (Matt. 9, 12-13).

Den som trur han sjølv er rettferdig, han vil reagere og støyta seg på slik tale, og fortset med å prøva å bli god og rettferdig for å bli anerkjent av Gud. Slik var disse Jesus tala til her, og det vil alltid vera det beste kjenneteiknet på dei som trur seg sjølv rettferdige og vanvyrder alle andre.

Jesus sa dei ei likning: Det var to menn som gjekk opp i templet for å be. Ja, våre bønner vil lett openberra vårt sanne hjerte-forhold til Gud, og det same gjer våre vitnemål. Eg kan ennå hugsa frå første tida etter at eg vart frelst, korleis Satan ofta angreip meg med orda: Du må teia og ikkje vitna for andre, for då vil alle høyra kor galt det står til med deg. Men då gav Gud meg nåde og visdom til å svara: Ja, om så er, då er det på høg tid at dei får vita det. Og eg fortsette å tala og vitna om den frelsa eg hadde funne i trua på Jesus.

Det var stor skilnad på disse to mennene Jesus fortel om, Den eine var ein farisear, ein som trudde om seg sjølv at han var rettferdig, ein god og gudfryktig mann, som takka Gud for det han var og gav Gud æra for det. Den andre var ein tollmann, ein syndar som var forakta av alle menneske, vanvyr, ein mann som folk helt seg unna. Men om skilnaden var stor i det ytre, så var nok skilnaden i hjarta større. Jesus sier at denne siste gjekk rettferdiggjort heim til sitt hus, men hin ikkje. Kven kan forstå slikt, og korleis kunne Jesus døma slik? Gud ser aldri på det ytre, men han ser på hjarta.

Med denne likninga stadfester Jesus det at ein må vera rettferdig for Gud for å bli frelst, men han viser også at det finst to slag rettferdighet, to måtar å bli rettferdig på.

For mange år sidan tala ein emissær på be-
dehuset heime i Norheimsund, og stilla for-
samlinga eit spørsmål ut frå dette ordet: -
Gjekk ikkje bår to rettferdige heim? Alle
vakna, men ingen svara, og dei tenkt nok:
Kva er dette for tale? Han svara sjølv: Jau,
det gjorde dei; men det er berre det at den
eine gjorde det sjølv.

Korleis kan me så sjå skilnaden på disse
to slags rettferdighet? Det er det Jesus vil
visa dei og oss med denne likninga.

Den eine stilte seg opp for seg sjølv og ba
såleis: Eg takkar deg Gud, fordi eg ikkje er
som anna folk, ein røvar, svikar, horkarl eller
og som denne tollmannen der. Eg fastar to
gongjer i veka, og gjev tiend av alt eg tek
inn.

Her vil nok sume tenkja: Er det ikkje som
det skulle vera skrive om dei kristne, som
stiller seg opp for seg sjølv og ikkje vil vera
ilag med - og set seg sjølv over andre men-
neske, som takkar Gud for at dei ikkje er som
dei verdslege, set lit til at dei lever eit betre
liv og til det dei gjev til Guds rike. Slike tan-
kar er eit av beste bevisa for at du høyrer til
dei Jesus i dag vil ha i tale med dette ordet.

Skilnaden ligg i hjarta si innstilling til Gud.
Denne han søkte Gud ved seg sjølv, ved det
Gud hadde gjort han til og virka i hans liv.
Han levde ikkje lenger i openberr synd, men
eit gudfryktig liv og tente Gud ved sine gjern-
ingar og sine gåver, og på dette grunnlag
trudde han å vera rettferdig for Gud.

Han rekna ikkje med å ha greidt dette
åleine, men gav Gud æra for det, og takka
Gud for det. Han gjorde så godt han kunne,
og rekna med ein nådig Gud som gjorde det
han ikkje makta, og som ikkje ville forkasta
ein slik.

Humanisten i vår tid er ein slik, for han
rekna med mennesket og det gode i men-
nesket, og Guds hjelp til å leva eit godt og
rettferdig liv, halda nede det vonde i men-
nesket og hjelpa fram det gode i oss og
iblant oss.

Den almen-religiøse i vår tid held seg på
same grunn og er av den same ånd. Han kan
vera nidkjær for Guds gjerning, i sitt for-
hold til Guds ord, og sitt liv som kristen, men
dei har ikkje bruk for nåde og tilgjeving for
si synd. Både humanisten og den almen-
religiøse held seg til seg sjølv, og er av same
ånd og har same hjarteinnstilling som denne
mannen her.

Vakte og søkjande sjeler er nok klar over
sine manglar, men dei set håpet til at dei
skal bli slik at Gud kan anerkjenna dei som
rette kristne, og dei bed Gud om nåde og
hjelp og kraft til å bli slik at dei kan tru
nåden og frelsa tilhøyrer dei. Du trur at det er
det du *manglar* som er årsaka til at du ikkje
finn fram, og så veit du ikkje at det er *det*
du har, det du *rekna med* og *set di lit til*
som står deg iveien. Du held fast på, og vil
ikkje tapa det du har. Les Filip. 3, 7-fg.

Andre vakte og søkjande sjeler, som ein
prøver å forkynna evangeliet for, seier omlag
slik: Det er ikkje dt med Jesus som er pro-
blemet, det trur eg, men du veit ikkje kor-
leis eg er, eg er ikkje slik at eg kan tru dette
gjeld meg. Å, du egenrettferdige menneske!
Du ser ennå ikkje at du er på egenrettferdiga
sin veg, og du har ennå ikkje lært at Jesus
kom for å frelsa syndarar, skuldige og for-
tapte menneske. Den dag du innser det, gjev
opp kampen med eller for deg sjølv, og går
til Jesus som du er, vil du bli frelst av nåde
ved trua på Jesus.

«Men den andre, tollmannen, sto langt un-
nan, han ville ikkje ein gong lyfta augo mot
himmelen, men slo seg for bringa og sa: Gud
vær meg syndaren nådig».

Han stilte seg langt unna av di han såg at
han var langt borte frå Gud, og ikkje verd å
koma nær til Gud eller kallast Guds barn.

Han slo seg for bringa, som teikn på at
det var der skaden og smerta sat. Det var
galt med synda og dei syndige gjerningane
hans, men ennå verre med det vonde som
budde i hjarta, han erkjente og leid under

sjølv høgt, skal gjerast låg, men den som set seg sjølv lågt, skal gjerast høg. Her viser Jesus oss ei livslov i Guds rike.

A. L.

si synd, og lengta etter å bli fri den.

Dette var det som dreiv han til å søkja Gud, som dreiv han til templet denne dagen, til den Gud som han hadde høyrte og var komen til å tru at han var syndarar nådig. Han såg at han var urettferdig for Gud, i hjarta, i sine tankar og sitt liv, difor måtte han søkja Gud som kunne rettferdiggjera den ugudlege. Det var nok uskynleg for han at Gud ville ha noko med ein slik å gjera, men han hadde høyrte noko om det, og det var nauda og den gryande trua som gjorde at han våga seg innanfor døra i templet der Gud var å finna.

Du som har det på same måten, du kan med frimod våga deg fram for Jesus, for det var slike han kom for å frelsa. Han kom for dei som har det vondt og har behov for lækjar, for skyldige og fortapte.

Han gjekk *rettferdiggjort* heim til sitt hus, men hin ikkje, seier Jesus. Gud hadde gitt han og tilrekna han Jesu rettferdighet, på grunn av trua som førde han til Gud for å be om nåde. Denne rettferda kan du lesa om i Rom. 3, 21- fylgjande, og i Paulus sitt vitnemål i Filip. 3. kap.

Denne rettferda frå Gud, som han gjev syndaren som trur uforskyldt, av nåde ved utløyninga i Jesus Kristus, er den einaste som er fullkomen for Gud, og den einaste som kan gjera ein urettferdig syndar rettferdig for Gud. Den er for alle, men over alle som trur. Det vil sia at Guds rettferd er tilstades for alle, tiltenkt alle, men berre dei som trur blir den til del eller nytte.

Til slutt seier Jesus kvifor det er slik at tollmannen gjekk *rettferdiggjort* heim til sitt hus, men hin ikkje : For kvar den som set seg

HVORFOR FIKK IKKE GUDS GODHET DRIVE TIL OMVENDELSE ?

Norge ble spart, da den første verdenskrig raserte små og stor nasjoner. Hvorfor gikk vi fri? Svaret må vel bli: Den allmektige og allvitende Gud tok hensyn til den åndelige kvaliteten i folket. I 1940 da den andre verdenskrigen kom, hadde det gått betydelig tilbake med den religiøse og moralske kraft. Så måtte vi ut i prøvens ild. Okkupasjonstiden førte til vekkelse og fornyelse. Store skarer innså alvor et i det som skjedde, og i talrike forsamlinger i kirker og bedehus ble folk frelst. Ånds fylte vitner bar fram frelsens budskap, og lov sang for fred og frelse la lys over den tunge tid. Men Satan frå sin slangekrok en *blandet gudsfrykt foreslo*. Vi tenker på den situasjon som inntrådte da vi glemte ordet : Elsk deres neste ! Ingen kjenner framtiden, men i Skriften har Herrens utvalgte tjener skrevet om det som må ramme de folkeslag som kaster Ordet bak sin rygg. Det fatale er at vår generasjon, som står så langt fremme i logisk tenkning, har oversett tolkningen av symboler, også Bibelens bildespråk er blitt ignorert.

Spørsmålet som trenger seg frem er : Hva skal vi som kristne gjøre for at vårt folk skal bli fridd for de plager som må komme over verden? Da Kristus stod på Oljebjerget den stille uke, varslet han om det som skulle komme over Israel. Årsaken til dommen var den, at folket ikke kjente sin nådetid. Skal Norge bli spart når den store storm kommer?

Svaret må bli : Det skjer, *ifall vi tar imot Guds nåde*.

Johan Låstad